N°. 50.

DAGBLAD VAN 'SGRAVENHAGE.

Vrijdag, den 29 April.

Bij dit Dagblad wordt een vervolg gratis uitgegeven.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD 's GRAVENHAGE in aanmerking genomen hebbende dat de som, welke door Hun Ed. Achtb bestemd was, om, namens de goede burgerij, te voorzien in de behoeften van de vrouwen, kinderen en naastbestaanden, harer ter verdediging van het vaderland uitgetrokkene stadgenooten, door de langdurigheid van den onderstand geheel is uitgedeeld;

En beseffende, dat het de pligt der regering is, om bij voortduring hierin te voorzien;

Gelet op het besluit Zijner Majesteit, van den 10 December des afgeloopenen jaars, n°. 34, waarbij het Departement van Binnenlandsche Zaken aangeschreven wordt, om Gedeputeerde Staten der respective provincien te magtigen, om, bij zoo verre de vrijwillig bij te dragen gelden, onverhoopt ongenoegzaam mogten wezen, om in de behoeften, hierboven vermeld, te voorzien, alsdan, op de daartoe door de gemeenteraden te doene voordragt, het te kort over de ingezetenen van zoodanige gemeenten te doen omslaan.

En daarbij in overweging genomen hebbende, dat billijkheid en pligt hun Burgemeester en Wethouders voorschrijven, om te zorgen, dat de bijdragen, die met zoo veel bereidvaardigheid, door elk en een ieder, op het altaar des Vaderlands, der erkentelijkheid en der broederliefde worden aangebragt, niet bij gebrek aan voorschrift in eene ongelijke verhouding, en met meer dan de vereischte onbekrompenheid, door den een boven den anderen worden aangeboden,

Hebben besloten, krachtens het besluit van den raad dezer stad, van den 6 dezer maand, en de goedkeuring van Hun Ed. Groot Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuidholland, van den 22 daaraanvolgende, n°. 24, voor de behoeften van de eerstvolgende zes maanden dezes jaars, vast te stellen eenen personeelen omslag, van den navolgenden inhoud:

Art. 1. Tot vinding van het benoodigde voor den onderstand der huisgezinnen van uitgetrokken schutters en vrijwilligers, zonder handgeld, zal over al de ingezetenen dezer stad geheven worden een personele of hoofdelijke omslag, die bedragen zal:

a. Voor de bewoners van zoodanige huizen, als ten kohiere van het straatgeld dezer stad gebragt zijn, 3 per cent van de huurwaarde, gerekend op zesmalen de verponding van het jaar 1806, of derzelver lateren aanslag.

b. Voor de bewoners van zoodanige dezer huizen, die dezelve niet geheel alleen en uitsluitend voor zich zelve gebruiken, almede 3 per cent van de huurwaarde, gerekend op zesmalen de verponding van 1806, of derzelver lateren aanslag, behoudens de ontheffing dezer gedeeltelijke gebruikers van huizen met *een derde* van hunnen aanslag voor de door hen aan anderen in huur of gebruik afgestane en voor de tegenwoordige belasting mede in computatie gebragte gedeelten; zullende evenwel, in geen geval, het gemeenschappelijk bedrag van den aanslag wegens de huis- en kamerhuur, of van andere afgestane gedeelten, minder mogen bedragen dan de belasting, waarvoor de gebruiker des pands, zonder onderverhuring, ter zake van hetzelve zou zijn aangeslagen.

c. Voor de gebruikers van kamers of gedeelten van woningen van *f* 100 huurwaarde of daar boven, die zij gebruikers bij onderhuring in bezit zouden mogen hebben, 3 per cent van de huur, onder aftrek, voor geheel gemeubileerde kamers, bediening daaronder begrepen, van *een vierde* van het bedrag. En, eindelijk,

d. Voor de gebruikers van kamers of gedeelten van woningen *f* 100 of daar boven aan huur doende, en die zij gebruikers van den uitwonenden eigenaar of eersten huurder in bezit hebben, almede 3 per cent van de huurwaarde, onder aftrek van *een vierde* als boven voor het gebruik van geheel gemeubileerde kamers, hetzij met of zonder bediening, mits slechts dusdanige kortingen, almede als boven, het huis niet brengen beneden de som, waarvoor het in één perceel, en zonder gesplitste verhuringen, aan den eigenaar of huurder voor deze belasting zou zijn te staan gekomen.

Art. 2. De beschrijving voor dezen personeelen omslag zal aanvang nemen met den 11 Mei aanstaande, en, na afloop daarvan, de inning zoo spoedig mogelijk aan de woningen worden bewerkstelligd.

Art. 3. De aanslag zal genomen worden en zich regelen naar het bezit op den 10 Mei dezes jaars.

Art. 4. De huurders van kamers of gedeelten van woningen, met andere woorden, de zoodanigen, wier personele omslag door geene vereenigvuldiging der verponding als huurwaarde te vinden is, zullen gehouden wezen aan de beschrijvers hunne huurcedels te vertoonen, en anders moeten gedoogen, dat, na een verwijl van acht dagen na de beschrijving, zijlieden worden aangeslagen in verhouding tot de bekende huurwaarde, behoudens doleantie bij Burgemeester en Wethouders.

Art. 5. Verzuim van betaling zal op den voet der inning van het gewone straatgeld, door parate executie, achtervolgd worden.

Art. 6. Bij de ophaling der penningen zullen de stedelijke beambten gehouden zijn bewijzen van betaling af te geven.

En, opdat niemand hieromtrent onwetendheid zou kunnen voorwenden, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks gewoon is te geschieden.

Aldus gearresteerd ter kamer van Burgemeester en Wethouders den 27 en gepubliceerd den 28 April 1831.

COPES VAN CATTENBURCH.
Ter ordonnantie van dezelve,
B. VAN DER HAER.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag, den 28 April.

De vergadering wordt ten drie ure geopend met de voorlezing der notulen van de laatste bijeenkomst, welke worden goedgekeurd.

Is ingekomen eene boodschap van de eerste kamer, waarbij zij kennis geeft, dat zij zich heeft vereenigd met het voorstel van wet, betrekkelijk de vrijwillige geldleening. Aangenomen voor notificatie.

De heer *Hofstede* verontschuldigt zich wegens zijne afwezendheid, veroorzaakt door ongesteldheid.

De commissie tot de petitien doet, bij monde van den heer *van Reenen*, verslag 1°. wegens het verzoekschrift van *J. H. van Opdam*, van Arnemuiden, welke verlangt, dat, in geval er eene verpligte geldleening mogt plaats hebben, tot grondslag daarvan mogt worden genomen de personele belasting over 1831, en niet die van 1830, gelijk is voorgesteld geworden. Wordt besloten dit verzoekschrift ter griffie neder te leggen, aangezien hetzelve betrekking heeft tot eene wet bij de kamer in overweging.

2°. Wegens het verzoekschrift van den heer *P. Koster en zoon*, kooplieden te Amsterdam, welke hun verlangen te kennen geven, dat het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer van goederen ten spoedigste gewijzigd moge worden overeenkomstig de belangen van den handel van Noord-Nederland. De commissie stelt voor, dit stuk ter griffie neder te leggen.

De heer *Op den Hooff* ondersteunt dit voorstel, en verlangt dat daarenboven het rapport der commissie gedrukt worde, uit hoofde van het hoogstbelangrijke van het onderwerp.

De heer *Collot d'Escury* merkt aan, dat het hoog tijd wordt, dat de regering een gewijzigd tarief voordrage, waarnaar de handel zoo zeer verlangt, en hetwelk voor deszelfs belangen zoo hoogst noodig is. De handel, zegt hij, is door het te lang uitstel daarvan reeds te leur gesteld. Hij zou wenschen, dat zulks op eene officieuse wijs door den voorzitter der kamer aan de regering werd te kennen gegeven.

De heer *Frets* ziet geene redenen, welke die officieuse mededeeling noodzakelijk zouden maken.

De heer *Collot d'Escury* dringt er ook niet verder op aan, daar uit hetgeen nu in de vergadering is voorgevallen, de regering genoegzame kennis van het verlangen der kamer zal bekomen.

De heer *van Reenen* doet opmerken, dat die officieuse mededeeling daarom te minder noodzakelijk is, omdat de ministers toch een exemplaar van alle *gedrukte* rapporten, in de kamer uitgebragt, erlangen.

Wordt besloten, het request ter griffie neder te leggen en het rapport der commissie te doen drukken.

De heer *Warin* vraagt het woord, om in bedenking te geven, of zijn voorstel, onlangs gedaan, niet moet beschouwd worden als eene motie van orde, en of de beraadslaging daarover dus niet alle andere werkzaamheden der kamer behoort vooraf te gaan.

De Voorzitter antwoordt, dat men daarover, na het eindigen der vergadering, in de afdeelingen zou kunnen beraadslagen.

De zitting wordt opgeheven zonder bepaling van eenen dag van nadere bijeenkomst. Er waren slechts 27 leden tegenwoordig.

DUITSCHLAND.

BERLYN, *den 23 April.* Volgens meer omstandige berigten uit het Russisch hoofdkwartier, van den 15, is het zeker, dat het Russisch leger thans geheel vereenigd is en dat genoemd hoofdkwartier te Siedlce is gevestigd. De veldmaarschalk was voornemens geweest om, toen de wegen verbeterd waren, den Weichsel over te gaan en regtstreeks op Warschau te trekken, doch de uittogt der Polen uit die hoofdstad en het voorgevallene met de generaals *Geismar* en *Rosen* hadden hem van besluit doen veranderen, en hem raadzaam doen achten, zijne geheele magt te zamen te trekken en den Polen aan gene zijde der rivier slag te leveren, om daarna de hoofdstad van Polen aan te tasten. Het eerste gedeelte van deszelfs plan is volkomen gelukt, en het laat zich aanzien, dat het tweede gedeelte, het slag leveren aan de Polen, weldra zal plaats hebben.

Inmiddels had de Poolsche opperbevelhebber, zoodra hij van den aanmarsch des veldmaarschalks kennis had bekomen, den generaal *Rosen* nabij Siedlce aangetast, om, zoo mogelijk, dat corps te vernielen, alvorens de Russische hoofdmagt zich daarbij had gevoegd. Gelijk wij uit vroegere berigten van de Poolsche zijde weten, schrijven de Polen zich bij dat gevecht eene volkomene overwinning toe; doch de thans ontvangene Russische tijdingen stellen den uitslag minder gunstig voor de Polen voor, en zeggen, dat de generaal *Rosen* zich in zijne standplaats heeft weten te handhaven en de Polen met de ruiterij en het bajonet zijn afgeslagen.

Sedert dien tijd heeft nog den 14 een ander gevecht plaats gehad, waarvan de Warschausche bladen nog maar met een enkel woord spreken,

doch hetgeen, volgens de vermelde Russische berigten, ten voordeele van het Keizerlijke leger is uitgevallen. De generaal *Ougrumoff*, namelijk, heeft de Poolsche troepen van den generaal *Uminski* aangetast, welke op den oever van den Liewiec post hadden gevat, en zich aldaar met een bruggenhoofd versterkt hadden. De Russen hebben, na eenen hevigen strijd, dat bruggenhoofd vermeesterd en den vijand over de rivier gedreven. De cavalerie had hierbij verscheidene stukken geschut en een aantal krijgsbehoeften tot buit gemaakt, toen eene sterke afdeeling Poolsche ruiterij onverwacht kwam opdagen en haar noodzaakte op de infanterie terug te trekken. Het verlies der Polen in dat gevecht, wordt op 3 of 400 dooden en gekwetsten, en op een gelijk getal gevangenen begroot. De generaal *Ougrumoff* hield zich, bij voortduring, in zijne positie bij de Liewiec staande, en had de aldaar door de Polen aangelegde werken geslecht.

Van den 24. Er zijne geene nadere Russische tijdingen, doch die uit Warschau loopen tot den 19. Dezelve deelen nogtans geene bepaalde berigten mede, op welke men zich kan verlaten. De Poolsche Staats-Courant zegt wel, dat de generaal *Uminski* de stad Siedlce zou hebben ingenomen, doch dat berigt is uit een ander Warschausch blad overgenomen, en verdient dus weinig vertrouwen. Zeker is het, dat den 17 het Poolsche hoofdkwartier zich nog te Jendrzejow bij Kaluszyn bevond, waar hetzelve den 16 reeds gevestigd was, zoodat er niets van gewigt tusschen de hoofdlegermagten schijnt te zijn voorgevallen. Ondertusschen schijnt er eene voorwaartsche beweging te zijn geschied door het corps van den generaal *Sierawski;* hetzelve bevond zich den 16 te Belzyce, en was, volgens genoemde bladen, tusschen die stad en Lublin met de Russen in gevecht geraakt, waarin de Polen de overwinning zouden behaald hebben. Omstandigheden evenwel omtrent dit gevecht worden niet opgegeven. Wegens het gevecht bij het bruggenhoofd aan de Liewiec, deelen de Poolsche bladen thans ook bijzonderheden mede, welke vrij wel overeenkomen met de bovenstaande Russische berigten en waarin zij erkennen, dat het corps van den generaal *Uminski* aanvankelijk eenig verlies geleden heeft, doch hetgeen daarna door het oprukken van eene aanzienlijke magt is hersteld. Den 16, dus twee dagen later, zou de Poolsche generaal de stad Wengron weder vermeesterd hebben, en daarbij een aantal gevangenen, waaronder 400 gekwetsten, die achtergebleven waren, hebben bekomen. Aangaande den generaal *Dwernicki,* die zoo lang te Zamosc is opgehouden, bevestigt het zich, dat deze over den Bug getrokken is, na hij een aldaar staande Russische afdeeling heeft verjaagd. Dezelve is in Volhynië aangekomen, waar hij, volgens officiële berigten, reeds met de Russen is handgemeen geweest en op dezelve eenige voordeelen heeft bevochten. De bewoners van die streken zouden den generaal *Dwernicki* met opene armen hebben ontvangen.

Eindelijk wordt nog in deze berigten gezegd, dat de Russische legermagt, den 17, van Kostrzijn en Liwiec begon terug te trekken, en dat het hoofdkwartier van den veldmaarschalk *Diebitsch*, reeds in Biale, en deszelfs voorhoede te Terespol zich zou bevinden. Zoo deze laatste opgaven echt zijn, is er geen twijfel aan, of de hoofdmagt der Russen heeft eene achterwaartsche beweging gedaan, doch nadere berigten moeten leeren, of die beweging in der daad geschied zij, en zoo ja, of dezelve aan eenen terugtogt zij toe te schrijven, van welken de jongste tijdingen uit het Russche hoofdkwartier niet alleen geene melding maken, maar waartoe die tijdingen zelf geen het minste vermoeden opleveren.

— Het blijkt thans, dat de geruchten, als of de cholera onder de Russische gevangenen te Praga zou heerschen, ongegrond zijn.

— Te Warschau zijn onderscheiden Engelsche geneesheeren aangekomen. De Warschausche akademie heeft de heeren ***Brougham***, ***Mackintosch***, ***Bowring***, ***Lafayette*** en ***Lamarque*** tot haren leden benoemd.

— De generaal ***Chlopicki*** is genoegzaam van zijne wonden hersteld, en hoopt eerlang naar het leger terug te keeren.

— De Hanoversche en Brunswijksche contingenten voor het Duitsche Bondgenootschap zijn op den voet van oorlog gebragt en zullen door den luitenant-generaal *Bussche* gecommandeerd worden.

Frankfort, *den 28 April.* Berigten uit Augsburg, van den 22 dezer, houden in, dat de Oostenrijksch-Keizerlijke troepen zich, den 14, in beweging hebben gesteld, om den terugtogt naar Lombardye aan te nemen. Het hoofdkwartier van den veldmaarschalk *Geppert* is den 16 te Bologna, aangekomen, en zou den 18 van daar vertrekken.

— Brieven uit Mentz, van den 15 April, willen dat verscheiden aan den Rijn gelegen Staten niet geneigd zouden zijn het laatst geteekende scheepvaartreglement te bekrachtigen, en Engeland bij den Bondsdag te Frankfort eene verklaring tegen genoemd reglement had ingeleverd.

F R A N K R I J K.

Parys, *den 24 April.* De derde zoon des Konings, de Prins *de Joinville* zal, na den verjaardag van Z. M., zijne eerste zeetogt doen, en wel aan boord van het fregat *Artemise.* Zijn eerste statie zal voor Algiers zijn.

— De heer *Rogier* is dezen avond naar Brussel vertrokken, zoo men zegt, met eene nieuwe zending voor zijn gouvernement.

— Een ministerieel blad spreekt op een vrij stelligen toon van eene minnelijke schikking, die zou ontworpen zijn, om het Groothertogdom Luxemburg met België te vereenigen, tegen eene geldelijke uitkeering aan Z. M. den Koning der Nederlanden. Op een nog stelliger toon herhaalt hetzelve echter, dat het Fransche ministerie de keus van den Engelschen Prins tot de Belgische kroon niet kan goedkeuren. Met evenveel, ja met meer regt, zegt het bedoelde blad, als Engeland den hertog de *Nemours* heeft geweerd, moeten wij ons tegen Prins *Leopold's* benoeming verzetten; ten slotte is het Frankrijk en niet Engeland, dat zich in België moet doen gelden. Het blad hoopt, dat het ministerie zich omtrent deze aangelegenheden, duidelijk en bepaald zal verklaren.

— Gisteren hebben de buitenlandsche gezanten de eer gehad bij Z. M. te dineren.

— Gelijk vroeger gemeld is, heeft de hertog *de Fitz-James* de wet tot uitsluiting van den oudsten tak der *Bourbons*, bij de pairs, met veel welsprekendheid bestreden. Hij ving zijne bij die gelegenheid gehoudene rede aan met te zeggen, dat de wet was onnoodig en nutteloos, en even daarom, vooral in de tegenwoordige omstandigheden, gevaarlijk voor de rust van Frankrijk. Hij onderzocht en ontwikkelde deze stelling. Indien de wet alleen uit de andere kamer tot de pairs was gekomen, onder den invloed der hevige kartstogten, die dezelve deden geboren worden, zou de redenaar, den hartstogten hun deel latende, welligt aan de wijsheid van deze kamer de zorg hebben toevertrouwd, de wet naar hare regte waarde te beoordeelen. Maar nu het ministerie zich, als het ware, beijverd had dezen maatregel als den zijnen aan te nemen, kon hij niet stil zwijgen. Het was met het uiterste leedwezen, zeide de redenaar, dat alle ware vrienden huns vaderlands en grootmoedige harten het ministerie, dat zich bij zijne optreding onder de banier der kracht had voorgedaan, hadden zien toegeven aan den eersten der eischen van eene partij, welke hetzelve genoeg had moeten gekend hebben, om te weten, dat niets haar voldoen kan eene partij, die nimmer terugdeinst, immer haren weg vervolgt en welker alles verslindende werkzaamheid hare wezenlijke zwakheid te gemoet komt. Het ministerie, vervolgde de spreker, schijnt door deze inwilliging de associatien te hebben willen stuiten, de nieuwe ligue te hebben willen tegenhouden. Maar hoedanig is de toestand van het ministerie geweest, toen het eenige dagen later zich genoodzaakt zag dit tegenbestuur in het aangezigt te bestrijden? Gevoelde het zich, juist door de inwilliging, niet des te zwakker? De voorzitter des raads had dien strijd met voorbeeldelooze standvastigheid en goed gevolg gevoerd; de redenaar zou, op den ingeslagen weg, hem steeds bijstand bieden; maar thans voelde hij zich geroepen tegen een' maatregel te stemmen, dien hij genoemden staatsman liefst niet had willen toeschrijven.

De redenaar herhaalde, dat de wet een voortbrengsel was van driften; zij is, voegde hij er bij, ook een voortbrengsel van haat en wraak, en, uit dien hoofde, onwaardig den Koning, uit wiens naam zij in deze kamer wordt overgebragt, en onwaardig dat edele Frankrijk, hetwelk grooter en grootmoediger is, dan diegenen, welke zich tegenwoordig tot deszelfs tolken opwerpen. De redenaar sprak inzonderheid tegen de bepaling wegens de afschaffing van de rouwplegtigheid op den 21 Januarij. Hierdoor, zeide hij, wil men tot onverschilligheid aansporen. Maar rekent er niet op: het is onmogelijk onverschillig te zijn, ten aanzien van de schrikkelijkste gebeurtenis der latere tijden; men onderwerpt niet aldus de harten, geene wet heeft dit vermogen. Er is geene keus; er zal altijd vreugd of droefheid over deze gebeurtenis bestaan. Of de partij, die ons bedreigt, zal overwinnen, en dan zal men den 21 Januarij op het plein der revolutie in de handen klappen; of Frankrijk zal groot, vrij en edelmoedig zijn, en het zal zich, bij elke verjaring van dien treurigen dag, welken het uit zijne geschiedboeken zou willen wisschen, met rouw bedekken. De uitsluiting van den oudsten tak der *Bourbons* is eene voldongen daadzaak. Drie geslachten van Koningen zijn gevonnisd, veroordeeld, men mag zeggen teregtgesteld (*Sensatie*). Wat wil men meer? Dit feit versterken, hetzelve duurzaam maken, vereeuwigen door eene wet? Bedriegt u zelven niet langer. Dit feit zal zoo lang duren, als het den Almagtige zal behagen, en geen oogenblik langer (*Bijzondere indruk*). Wat, vraagde de spreker, is er van de leden van haat aan het Koningschap, wat van de doodsstraffen tegen ieder, die den naam van Koning zou uitspreken, geworden? De ondervinding heeft geleerd, hoe het daarmede is gegaan.

Ik ken de toekomst niet, zeide de hertog *de Fitz-James* verder, welke de Voorzienigheid over mijn vaderland beschoren heeft; een van beiden moet nogtans geschieden, of de ballingschap van een doorluchtig kind zal eeuwigdurend zijn, of Frankrijk zal hetzelve op den troon zijner vaderen plaatsen. In het eerste geval moet het gouvernement, dat den oudsten tak der *Bourbons* heeft opgevolgd, zonder zich door andere denkbeelden te laten wegslepen, trachten de vrijheid en het geluk van Frankrijk te verzekeren. In het tweede geval zal de algemeene, onweerstaanbare wil zich doen gelden, en dan is de wet nutteloos. De hertog sprak daarna in het breede tegen de stelling van den rapporteur der commissie, dat men zich van de eeuwigdurende verbanning van den oudsten tak kon verzekerd houden, omdat niet *één arm zich voor deszelfs verdediging had gewapend*, noch *ééne stem zich had doen hooren tot deszelfs behoud.* Hij trachtte door voorbeelden, uit de geschiedenis ontleend, de ongegrondheid dezer stelling te bewijzen, en vroeg of men Frankrijk zou durven raadplegen? Men kon der menschen wil niet aan banden leggen.

Gij wilt, zeide de hertog, alle draden, die den oudsten tak der *Bourbons* nog aan Frankrijk hechten, afsnijden; welk een ongerijmdheid. Verscheurt dan alle de gedenkboeken van Frankrijks geschiedenis in de laatste acht eeuwen, welke de draden bevatten, die u zoo gevaarlijk voorkomen. Iedere bladzijde geeft u toch, te midden van allerlei herinneringen van grootheid en roem, den naam der *Bourbons* te lezen. Verbiedt daarenboven, in naam der vrijheid, aan alle Franschen, om den naam der bannelingen uit te spreken; beveelt, in naam der vrijheid van onderwijs, aan uwe hoogleeraren alle boeken te verbranden, waarin van hen gesproken wordt. En nog zullen uwe pogingen ijdel zijn! Want die naam zal te luisterrijker schitteren, naar mate hij nergens meer gespeld zal worden, en een hart, dat trouw en erkentelijkheid op prijs stelt, is een heiligdom, hetwelk gij nimmer zult kunnen bereiken.

Op gelijken toon sprak de hertog van het vernielen der lelien op alle wapenschilden, nadat dit zinnebeeld eenmaal door Koning *Lodewijk Philips* was aangenomen; hij zeide, dat de toegeefelijkheid, omtrent de lelien even onstaatkundig als onhandig was geweest. Aan den eenen kant was het eene gevaarlijke inwilliging aan het vandalisme van een volk, dat vermeent op den hoogsten trap van beschaving te staan; aan de andere zijde had dit tot geestdrijverij opgewekt. Wanneer toch de vrienden der bannelingen hier of daar een dier zinnebeelden van de gevallen monarchij als door een wonderwerk gered zagen, hoezeer werden zij dan niet aangespoord daarvan het voorwerp eener heilige vereering te maken.

De tegenwoordige wet, eene ware fakkel, die men in het midden der burgers ging werpen, zou dezelfde gevolgen hebben. De spreker zeide, dat de wet *associatien zou doen geboren worden in den tegengestelden zin, als de ministers hadden te bestrijden gehad.*

Hier viel de voorzitter van den raad hem met vuur in de rede, en verklaarde, dat de ministers die associatien evenzeer zouden weten te bestrijden, als alle andere.

De hertog *de Fitz-James*, zijne rede vervolgende, betoogde nog, dat het ongerijmd was, om door eene wet, als de onderhavige, de Carlisten, indien zij dit al waarlijk poogden, te willen beletten verstandhouding met Holijrood tegen de bestaande orde van zaken te houden. De echte ze-

menzweerders, zeide hij, verstaan elkander op honderd uren afstands, zonder ooit eenige afspraak gemaakt te hebben; dat hebben de bekentenissen der lieden geleerd, die er in onzen tijd openlijk voor uit zijn gekomen, dat zij vijftien jaren lang heimelijk tegen het Koninklijk geslacht zamengespannen hebben, en voor meineed nooit terug gedeinsd zijn.

Ten slotte drong de spreker het groot belang aan, dat, zijns inziens, de ministers er bij hadden, om een groot aantal ingezetenen niet te gevoelig te treffen, dat zij zich uit de kiezersvergaderingen, waar zij de zaak der orde en wettelijkheid ondersteunden, zouden verwijderen.

Verscheidene ministers hebben deze rede beantwoord; de grootzegelbewaarder *Barthe* zeide, dat het tegenwoordig Fransch gouvernement geene schitterende lofspraak noodig had, in tegenoverstelling van den uitbundigen lof, door den vorigen redenaar aan het gevallen geslacht gegeven. Overigens, wilde hij niet betwisten, dat de wet nutteloos was, maar eenmaal voorgesteld, was het, zijns inziens, de pligt der ministers geweest dezelve te ondersteunen. Hij betoogde daarna, dat de wet geen maatregel van wreede vervolging of wraakoefening was, maar zij, bij al het voorgevallene, op de billijkheid en goede rede steunde. Wat de raadpleging van den nationalen wensch betrof, van dezen waren de pairs toch zelve, onder anderen, de tolken geweest, toen zij het nieuwe charter aannamen, en dien met een' dierbaren eed, welken zij steeds zouden houden, hadden bezworen. Die nationale wensch had zich ook ten volle geuit, bij den togt der leden van het vorig geslacht van Rambouillet naar Cherburg, gedurende welke reis niet *eene* kreet, niet *eene* wensch zich te hunnen voordeele had doen hooren. Een ander bewijs van dien wensch bestond in het vertrouwen van het nieuw bestuur, hetwelk zich tot alle burgers gewend en dezelve gewapend had, om deel van de nationale garde uit te maken. Met welken ijver, eindelijk, had men de drie kleuren opgestoken; dit was nogtans alles de uitdrukking van den nationalen wensch geweest. Aan het einde zijner beknopte rede, deed de minister gevoelen, dat het voor de kamer der pairs ongeraden zou zijn, om door de verwerping der wet het zoo noodige vertrouwen, hetwelk het volk in de hooge staatsmagten behoorde te stellen, te verzwakken.

Op het oogenblik, dat de wet bij meerderheid van stemmen werd aangenomen, gaf de heer *de Fitz-James* den diepen indruk, welken die aanneming op hem bewerkte, duidelijk te kennen. Onwillekeurig stond hij in hevige vervoering op, en sloeg de beide handen aan het hoofd, daarbij zijne verontwaardiging en smart over het gebeurde toonende.

De monarchalen, hoezeer natuurlijk over den uitslag der stemming van de wet verstoord, toonen zich echter zeer verheugd, dat onderscheidene welsprekende stemmen zich ten voordeele hunner zaak hebben doen hooren. De gematigde liberalen steunen vooral op de antwoorden van de ministers; de hevige laten zich vrij schamper tegen de pairs in het algemeen, maar inzonderheid tegen de bepleiters van het vorig bestuur uit, en hunne taal is alleen een weinig gestild door de zinsnede van 's Konings aanspraak, waarin wordt gezegd, dat de uitsluiting van het gevallen geslacht voortspruit uit den nationalen wensch.

Even verschillend is het oordeel der partijen over de genoemde aanspraak zelve. De ultra-liberalen beweren, dat het niet geheel overeenkomstig de vereischte vormen is, dat de Koning, wanneer hij geen' bepaalden invloed op de verkiezingen wil uitoefenen, in persoon de zitting der wetgevende vergadering sluit. Zij toonen zich er ook inzonderheid beducht voor, dat het ministerie bedekte oogmerken heeft, en daarom de kamer der afgevaardigden niet ontbonden, maar de wetgevende vergadering slechts geprorogeerd heeft. Intusschen schijnt die vrees niet gegrond, en de prorogatie alleen een gevolg te zijn, dat er tijd vereischt wordt om de kiezerslijsten op te maken.

De *Moniteur* spreekt in een vertoog, waarin hij aandringt, dat men de werkzaamheden in de nu geëindigde zitting der afgevaardigden op prijs moet stellen, en steeds eene gewenschte gematigdheid behoort in acht te nemen, van eene *aanstaande* en dus andere kamer, door nieuwe verkiezingen zamengesteld. Het regeringsblad houdt zich verzekerd, dat Frankrijk de blijken van ware vaderlandsliefde, door de afgevaardigden gegeven, wetende te schatten, eene nieuwe kamer zal zenden, gereed om het in 1830 gedane voort te zetten; het vindt er den waarborg van in de 140 verkiezingen, die in den loop der afgeloopene zitting hebben plaats gehad.

— Met het fregat *Juno* is eene versterking troepen naar Martinique gezonden.

— Er liggen te Toulon vier linieschepen zeilree; zoo men wil, zijn zij naar den Taag bestemd.

— De fondsen iets flaauwer. De 5 per cent 87 fr.; de 3 per cent 58 fr. 75 c.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 28 April.* Naar men verneemt, heeft Z. M., bij besluit van den 25 den heer *J. Kruseman*, directeur van 's lands middelen en domeinen, in Neêrlands Indië, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— De processen-verbaal van de afdeelingen der tweede kamer, betreffende de begrootingswetten, zijn aan de leden rondgedeeld. Uit dezelve blijkt, dat de leden de daartoe behoorende ontwerpen met de grootste naauwkeurigheid hebben onderzocht, en tegen dezelve een groot aantal bedenkingen hebben gemaakt. Over het algemeen heeft men met den meesten nadruk op aanmerkelijker bezuinigingen aangedrongen, en eene geheel nieuwe begrooting verlangd, die bepaaldelijk ingerigt is voor het tegenwoordige Rijk der Vereenigde Nederlanden, welke benaming, of eene andere dergelijke, men in de wet wenscht aan te treffen; de nieuwe begrooting zou slechts voor één jaar behooren te worden daargesteld, naardien bij de verandering der grondwet, waarop door velen wordt aangedrongen, het beginsel van de tienjarige begrooting welligt zou worden gewijzigd.

Behalve de verandering of wijziging der grondwet, wordt door de leden ook verlangd een nieuw regterlijke organisatie, in verband met de burgerlijke en lijfstraffelijke wetgeving, alsmede de herziening van het tarief, en het daarstellen van nieuwe finantiële wetsbepalingen, in overeenstemming met den verbeterden stand van zaken.

Onder de menigte uitgaven, welke men wenscht af te schaffen of te verminderen, behoort: dat geene Belgen meer in dienst worden gehouden, vooral niet bij de diplomatie; dat de gevraagde som voor wachtgelden en gratificatien voor ambtenaren, welke in België geplaatst waren, en zich nu in de Noordelijke provincien ophouden, niet zal aangewend worden ten behoeve van Belgen, maar voor onze eigene landgenooten; dat de staatssecretarij zal worden afgeschaft, als onnoodig wordende bij de verlangde invoering van het contre-seign der ministers; dat bij eenige hoven, in plaats van ministers, zaakgelastigden zullen benoemd worden; dat de beide departementen van eeredienst vereenigd worden met dat van binnenlandsche zaken; dat het ministerie van den waterstaat, de nationale nijverheid enz. worde afgeschaft; dat de bezoldiging der provinciale gouverneurs zal worden verminderd; dat er geene traktementen zullen worden uitbetaald aan de generaals, die in de maand Augustus, tijdens het uitbarsten van den opstand, in Brussel bevel voerden, enz., enz. Ten slotte heeft men der regering hulde toegebragt voor de aanmoediging der marine, en voor het in dienst stellen van eene menigte bodems, als eenen maatregel, waardoor wij in het vervolg onzen rang als zeemogendheid kunnen hernemen.

Eerlang verwacht men de antwoorden der regering op de gemaakte bedenkingen.

— Heden middag ten half één ure is alhier geopend de vergadering van de stemgeregtigde deelhebbers der Nederlandsche handelmaatschappij. Het getal der opgekomene deelhebbers is aanzienlijk en wordt ongeveer op 300 begroot. De vraagpunten, welke door die vergadering gedeeltelijk behandeld zijn en nader zullen behandeld worden, zijn: of de belangen der maatschappij, in de gegevene omstandigheden, hare ontbinding zullen wenschelijk maken; zoo neen, welke wijzigingen en veranderingen in de artikelen van overeenkomst, in het belang der maatschappij, zouden kunnen worden daargesteld. Omtrent het eerste punt heeft de vergadering, met algemeene stemmen besloten, *dat de maatschappij niet zal ontbonden worden*, en wat het tweede betreft, zoo is, bij eene groote meerderheid van stemmen, eene commissie van zestien leden benoemd, aan welke is opgedragen te onderzoeken, welke wijzigingen en veranderingen in de artikelen van overeenkomst, in de gegeven omstandigheden, noodig en nuttig zouden kunnen worden geacht. Deze commissie komt heden avond nog te zamen, en zal in de vergadering van morgen haar rapport uitbrengen.

— Het Concert ter inwijding van de nieuw gebouwde Comediezaal, te Delft, hetwelk op den 27 dezer, heeft plaats gehad, heeft de verwachting van elk der talrijke, ook van andere plaatsen aldaar verzamelde, liefhebbers, verre te boven gegaan; daar het wel bezette en goed gedirigeerde orchest en de verdienstelijke talenten, welke zich hebben doen hooren in eene hooge mate worden te gemoet gekomen door de, zoo voor de muzijk als voor het Delftsche kunstminnende publiek, volkomen berekende zaal. Schoon deze, evenmin als de façade van het Comediegebouw, nog niet geheel is voltooid, beloven een en ander doelmatigheid en smaak te zullen vereenigen, en het bewijs te zullen opleveren, dat de vermogende ingezetenen van Delft veel voor de kunsten over hebben. Wat de op dien avond gegevene muzijk betreft: de fraaije vijfde Symphonie *van Beethoven*, met een verwonderlijk *ensemble* uitgevoerd; de heeren hoofdonderwijzers der Koninklijke Muzijkschool is *Schmits* en *Faubel*, gaven in de door hun uitgevoerd concertant voor Oboe en Klarinet, blijken van veel smaak en van eene voorbeeldige juistheid van uitvoering, terwijl de Solo zang van mejufvrouw *Hagenaar*, van Amsterdam, het talent van den heer *Lechleitner* en de jonge *van Gelder*, en de koorgezangen van eenige liefhebbers, mede bijzonder genoegen hebben gegeven.

— Heden nacht is alhier overleden de verdienstelijke hoogleeraar *de Riemer*, door wiens dood de wetenschappen een wezenlijk verlies hebben geleden. Wij hopen in staat gesteld te zullen worden omtrent zijn leven eenige bijzonderheden te doen kennen.

— Den 21 dezer is te Utrecht overleden jonkheer *W. N. Pesters van Cattenbroek*, lid van de eerste kamer der Staten-Generaal.

— De generaal *Schepern*, gewezen commandant van de vesting Venlo, en die bij het overvallen dier plaats, krijgsgevangen was gemaakt, is uit Brussel alhier aangekomen. Volgens de *Bredasche Courant* zou de generaal de tijding hebben medegebragt, dat de Belgen eindelijk alle Hollandsche officieren, die zij tot heden wederregtelijk hebben gevangen gehouden, zouden loslaten en naar Holland laten vertrekken. Deze handelwijs zou het gevolg zijn van een' meer gematigden zin, die bij het Belgisch bewind zou heerschen, ten gevolge der vertoogen van de Mogendheden, om aan de bepalingen der protocollen te voldoen.

— Men heeft onzen stadgenoot, den kloekmoedigen *Hobeyn*, terwijl hij zich dezer dagen te Middelburg bevond, op eene luisterrijke wijs onthaald. Hij is in eene der societeiten toegelaten, alwaar hij met veel onderscheiding werd ontvangen. Des avonds heeft hij eene voorstelling in den schouwburg bijgewoond, alwaar hem eene gratis plaats op het balcon was aangeboden. Na het eindigen van het eerste stuk, hief het orchest het volkslied aan, hetwelk met een daverend handgeklap werd beantwoord. Het tweede stuk, *Hollands Zeeroem*, werd met de grootste toejuiching, en door *Hobeyn* met een luid *Hoerah* begroet.

De heer *Kimmel* te Middelburg heeft zijn portret vervaardigd, dat eerstdaags gelitographeerd het licht zal zien.

De zedigheid, waarmede *Hobeyn* al deze eerbewijzingen heeft ontvangen, wordt zeer geroemd. Hij verklaarde, dat hij niets meer dan zijn pligt gedaan had, en dat elk matroos die zijn Koning en vaderland lief had, hetzelfde zou hebben verrigt.

— Den 23 heeft de kolonel *Bagelaar*, te Oirschot, de 2de brigade, 2de divisie geïnspecteerd. Bij die gelegenheid is aan den Koninklijken jager *Peereboom*, de ridderorde der Militaire Willemsorde overreikt, ter belooning van zijn te Esbeek, gehouden manmoedig gedrag. Het corps Koninklijke jagers is te Vessem, op de voorposten, gecantonneerd.

— Een geloofwaardig persoon meldt ons uit Hulst, dat den 24 dezer, aldaar in de Roomsch Katholijke kerk gebeden voor de de voorspoedige verlossing van H. K. H. Prinses *Marianne* gedaan zijn, en wel, zoo als de pastoor aan de gemeente bekend maakte, *op bekomen last van den Bisschop van Gend!*

— Men schrijft ons uit Axel, van den 25, het navolgende: « In het 5de militaire district van Zeeland (Staats-Vlaanderen) is, sedert het onlangs in de gemeente van Koewagt, door gewapende Belgen gepleegde feit, niets bijzonders voorgevallen. De vijand staat steeds onze voorposten in het gezigt, doch blijft tot grief van onze moedige krijgslieden dezelfde positie

houden. De bezetting bestaat deels uit stedelijke en landelijke schutterij, uit de provincie Overijssel en anderdeels uit twee compagnien van het 1ste bataljon der 9de afdeeling infanterie, onder welke als vrijwilligers worden opgemerkt de heeren *Hordyk*, *van 't Hoff*, *de Gaay Fortman*, *Stutterheim*, *Hoogenbergh*, *P. van Sluys de Quack*, *de Gebroeders Gaillard*, *de Gebroeders Oosterhout*, *Flok*, *Sleyffer* en *Pringler*, van 's Gravenhage; *van Diest*, bij Woerden; *van Burch*, uit Leyden en *van Diesthuizen*, van Rotterdam; al deze jonge lieden getroosten zich met voorbeeldeloozen moed, al de ongemakken aan den voor hen ongewonen stand verbonden, en verbeiden, zoo als allen, met ongeduld het oogenblik, waarop zij den aan Koning en Vaderland aangedanen hoon zouden kunnen wreken. Zij genieten de beste gezondheid, worden door hunne hoofd- en andere officieren en door de burgerij met alle mogelijke onderscheiding behandeld. Ook het voorbeeldeloos gedrag der schutters en linietroepen, die allen met den besten geest bezield zijn, doet hun de achting van alle weldenkenden wegdragen."

— Den 25 dezer is wederom een bataljon mobile landelijke schutterij uit Groningen naar Nymegen vertrokken, om aldaar vooreerst garnizoen te houden.

— Den 26 is te Amsterdam, uit Berlyn aangekomen en in het hotel *de Groote Doelen* afgestapt, de baron *von Rotschild*.

— Den 26 dezer moest te Luxemburg, ten overstaan van de gouvernements commissie, de aanbesteding plaats hebben van de leveringen tot onderhoud van het legercorps, bestemd om de orde van zaken in het Groothertogdom te herstellen. De aanbesteding zal twee verschillende ondernemingen bevatten: de eene, het onderhoud der troepen, gedurende derzelver marsch van den linker Rijnoever tot aan de grenzen van het Groothertogdom; de andere, het onderhoud der krijgsbenden in het binnenland, van het einde van Mei tot den tijd, welken het bestuur, naar vereisch van omstandigheden, zal bepalen. De te leveren leeftogt en voeder zal moeten zijn voor 24,278 manschappen en 3,500 paarden. Dit legercorps zal, naar men wil, in drie afdeelingen worden verdeeld: 9,360 man zal door Keulen, Euskirchen en Prüm in het Groothertogdom binnen rukken; 12,460 man door Cobletz, Polck, Wittlich en Trier, en 2,157 man door Metz, Rudesheim en Ehvange.

— Volgens de Belgische bladen, zou de generaal *Goethals* de krijgsmagt in het Luxemburgsche commanderen.

Er is werkelijk eenig geschut op marsch naar het Groothertogdom.

— De Belgische associatie heeft aan den generaal *Lafayette* een' brief geschreven, die uit naam van het geheele volk is opgesteld, doch alleen door *van Meenen*, *Gendebien* en *Leveque* onderteekend is, en waarin de generaal verzocht wordt, om zijnen uitgestrekten invloed te willen besteden tot handhaving van de zelfstandigheid des Belgischen volks,

— Volgens latere Londensche berigten uit Londen, van den 24, is de proclamatie tot ontbinding van het tegenwoordig parlement en de bijeenroeping van een nieuw, werkelijk in de Hofcourant verschenen, en heeft te Londen, onder het publiek, eene groote vreugde verwekt.

— In een Fransch blad, dat door de Parysche politie is opgehaald, leest men den navolgenden brief van den beruchten *de Potter*, welks mededeeling wij ons vleijen dat voor vele onzer lezers niet onbelangrijk zal zijn, zoo omdat dezelve weinig bekend is, als omdat deszelfs inhoud in vele opzigten zeer opmerkingswaardig is.

« Sedert de lotsverwisselingen, die te zeer bekend zijn, dan dat ik dezelve thans zou herhalen, mij genoodzaakt hebben een tweede maal de gastvrijheid aan de edelmoedige Fransche natie te vragen, wenden zich vele lieden tot mij, om de *waarheid* over de zaken van mijn vaderland te vernemen, eene waarheid, zeggen zij, die ik, meer dan iemand anders, in staat ben te ontsluijeren, uit hoofde van het aandeel, hetwelk ik in de laatste gebeurtenissen van België heb genomen.

« Indien men, in hetgeen men van mij verwacht, ook begrijpt de diplomatieke of andere kuiperijen, die op eene zoo treurige wijs de toekomst van mijn vaderland hebben beneveld, en welke die toekomst misschien geheel hebben doen verloren gaan, zoo kan ik niet aan de algemeene weetgierigheid voldoen. *In mijn' tijd* was er nog geene diplomatie; de staatkundige intrigues, indien zij bestaan hebben, waren mij onbekend; en wat die betreft, welke tegen mij gerigt waren, aan deze nam ik waarlijk geen deel. Ik was eenvoudiglijk en opregtelijk een volksvriend, en mijn ernstig streven was, dat het bloed van dat volk alleen voor hetzelve zou zijn gestort."

« Zie hier, Mijnheer! hetgeen ik het stelligste weet van hetgeen bij ons is voorgevallen, en wel bepaaldelijk in onze betrekkingen met Frankrijk, die voor u, naar het mij toeschijnt, het meest belangrijk zijn in den grond te kennen. Indien u het mede zoo voorkomt, zoo verzoek ik u dezen brief in uw dagblad te plaatsen.

« Omstreeks half September van het vorige jaar, toen mijne vrienden van het Belgisch bestuur, die sedert mijne ambtgenooten zijn geweest, en die thans, in het ministerie of in andere hooge waardigheden mijne *innige* vijanden (*mes ennemis intimes*) zijn; toen zij, zeg ik, mij beletteden van mij bij hen in België te komen voegen, alwaar zij vreesden dat ik eene omwenteling zou doen uitbreken, terwijl zij slechts eene onderhandeling, een verdrag verlangden, ontving ik te Parys een bezoek van een soort van aanzienlijk man (*quasi personage*), die er sterk bij mij op aandrong, dat ik mij in betrekking zou stellen met den heer *Talleyrand*, die tot ambassadeur te Londen benoemd was, *en die er waarschijnlijk zou belast worden, de Belgische zaak te beslissen.* Ik weigerde zulks stellig.

« Ik vestigde op dat oogenblik weinig aandacht op deze, voor het minst zonderlinge, uitnoodiging. Ik wist niets; ik wist zelfs niet, dat mijne vrienden werkzaam waren om de omwenteling van Brussel aan te vangen (*enrayer*), welke, volgens hen, niet anders moest en kon tot stand komen dan ten voordeele van Frankrijk, noch dat zij, met dat oogmerk, in eene gezette betrekking met Frankrijk stonden, hetgeen hun had bevolen (qui leur avait enjoint), alles tot bedaren te brengen, alles te stillen, *om dat hetzelve nog niet gereed was.*

« Later, namelijk in de eerste dagen van November, stelde mij dezelfde persoon met een half karakter van officieus gezant bekleed (ik zou hem hier noemen, indien ik er de nuttigheid van inzag), uit naam der meest invloed hebbende leden van het Fransche kabinet, in zekeren zin voor, de op rigting van het een of ander gouvernement in België, van zulk een gouvernement namelijk, dat *zonder toekomst* (*sans avenir*) zou zijn, en waarmede de *Constitutionnel*, toen, zoo het scheen, de orgaan van de Belgische legatie te Parys, ons, wat het ook kosten mogt, langen tijd wilde begiftigen: « Dat gouvernement, zeide hij tot mij, zal monarchaal vertegenwoordi-
« gend zijn, want gij hebt te veel gezond verstand om ernstig aan het
« stichten van een gemeenebest te denken, en gij ziet, evenzeer als alle
« redelijke lieden, dat de vereeniging met Frankrijk de even onvermijdelijke
« als wenschelijke uitkomst van uwe troebelen is. Bovendien zal de meer-
« derheid van uw congres voor de monarchij stemmen. Het staat dan aan
« u om het overige te doen, om het moeijelijkste te verrigten, hetgeen
« gij, door middel van de populariteit, welke gij bezit, alleen tot een
« goed einde kunt brengen, dat is namelijk *den Prins van Oranje op*
u den troon te plaatsen. Dit *juiste midden* tusschen de revolutie en de
« restauratie, zal het Belgische volk vernederen; de reactie, welke er waar-
« schijnlijk het gevolg van zal zijn, zal de natie tot uitersten drijven, en
« Frankrijk, dat alsdan even zeer geneigd zal zijn u aan te nemen, als
« gij het zult geworden zijn, om u vrijelijk in deszelfs armen te werpen,
« zal den afgrond uwer staatkundige beroeringen eens vooral stoppen."

« Korten tijd na dit onderhoud werd de republikeinsche partij en ik van alle medewerking aan de zaken uitgesloten.

« Sedert heeft Frankrijk hardnekkig denzelfden weg blijven volgen, als hetzelve van den beginne af aan had ingeslagen. De agenten van het Palais Royal te Brussel dreven in die stad de benoeming van den hertog *van Nemours* door; eene benoeming, welke dit kabinet zich te Londen had verbonden te zullen weigeren; en deze kunstenarij had alleen ten doel (er zijn geen twee vooronderstellingen denkbaar), alle mededingers tot den troon uit den weg te ruimen en in België dien voorloopigen staat van zaken te doen voortduren, onder welken België, ja, noodzakelijk ter val ging, maar die aan het Fransche ministerie de kans overliet, om, te een of ander tijd, eenige millioenen misnoegden te meer te zullen beheerschen hebben.

« Nadat het kluchtspel van de verkiezing eens Konings, die aan de Belgen even als het gemaal, met de meerderheid van slechts ééne stem, werd opgelegd, eindelijk was afgeloopen, was het, bij het nedervallen van de gordijn, wel noodzakelijk, dat Frankrijk van den eenen en België van den anderen kant, eene partij kozen. Mijne vrienden en ik (ik spreek deze maal van mijne ware vrienden, van hen, die dit ook na mijn ontslag gebleven waren) bewezen aan onze medeburgers, dat de gemeenebestelijke regeringsvorm, welken ik hun van den beginne af, had voorgehouden als dien, welke hun het beste voegde, door zijne eenvoudigheid, zijne populariteit en de onkostbaarheid in deszelfs werking, bij het niet slagen van alle andere proeven, de laatste toevlugt voor de Belgen was; hetgeen zelfs diegenen, die het sterkst tegen dit regeringstelsel ingenomen waren, moesten erkennen. Doch de Fransche en Oranjepartijen verkozen liever een nieuw provisioneel bestuur daar te stellen, en de gemeenebestgezinden werden voor goed achtergeschoven.

« Ik zeg de Fransche en Oranjepartijen, omdat derzelver belangen daarin overeenstemden, gemeenschappelijk de oprigting van het gemeenebest te verhinderen, en die van een regentschap te bevorderen. Ook had Frankrijk in België steeds de zaak van den Prins *van Oranje* ondersteund, welke voor hetzelve dat slechte gouvernement *zonder toekomst* was, aan hetwelk het wel verwachtte te zullen opvolgen.

« Dit regentschap is dus eene louter Fransche berekening, eene berekening van het Palais-Royal; het is door zich zelven en door de beginselen, waaruit het is ontstaan, en door den persoon, dien het gebruikt, eene *quasi-vereeniging.*

« Engeland, die er het grootste belang bij had, deze uitkomst te verhoeden, had ook de middelen zulks te beletten, door ons te helpen in het vestigen onzer nationale onafhankelijkheid op de eenige wijs, waarop zulks mogelijk is dat, is onder een gemeenebestelijken regeringsvorm. De persoonlijke gevoelens van den Koning van Engeland voor den Prins *van Oranje* hebben er zich, mijns inziens, alleen tegen verzet.

« Maar wat zal er nu van het arme Belgie worden?

« Vreemden zullen deszelfs zaken zonder, en, zoo het moet, in weerwil van hetzelve regelen.

« Een van beiden is zeker: indien er een Europesche oorlog ontstaat, en, in dat geval, indien, gelijk men moet hopen, Frankrijk zegeviert, zal België gedwongen vereenigd worden met de Fransche departementen; *gedwongen*, want de Belgen willen, te regt of te onregt is de vraag niet, onafhankelijk zijn; zij willen het, dit is eene daadzaak. Vier vijfde van de Belgische bevolking is tegen de vereeniging met Frankrijk.

« Indien Europa in vrede blijft, zal de Prins *van Oranje* onmisbaar terug geroepen worden door de aanstaande wetgevende kamers, gekozen onder den invloed van de industriële en handelsaristocratie, die voor eene Hollandsche restauratie zijn En deze restauratie zal vele misnoegden maken, waarvan het getal dagelijks zal aangroeijen; en eindelijk zal Frankrijk alleen van België de vruchten plukken, (*exploitera*) hetwelk het, om tot dit oogmerk te geraken, verwoest en van zijne eer beroofd zal hebben.

« Hieruit zou eene schoone les zijn te trekken, indien de lessen eenig nut aan de menschen verschaften. Zij is deze:

« De volken, die in revolutie zijn, moeten spoedig en goed handelen; in andere woorden, zij moeten de omwenteling volkomen tot stand brengen, opdat sommige raddraaijers niets meer kunnen *afbreken.* Zij moeten het ook alleen doen, ten einde het voor zich zelve te doen en moeten zich niet dan aan zich zelven vertrouwen, verzekerd zijnde, dat dit alleen het middel is, om eene omwenteling tot stand te brengen, en dat hetgeen volbragt is, hoe het dan ook zijn moge, altijd wordt aangenomen, zelfs door diegenen, die zich er het sterkste tegen hebben verzet. Aarzeling, halve maatregelen, langwijligheid, goed vertrouwen, raadplegingen, maar boven al toevlugt tot vreemden, zijn het verderf van eene nationale revolutie.

« Wees verzekerd, enz.

DE POTTER."

(*Zie verder het Vervolg.*)

PLAN *der Loterij van voortbrengselen der Beeldende Kunsten, ten behoeve van het Vaderland, ingevolge vergunning van Zijne Majesteit, van den 12 Februarij 1831, aan de heeren* C. van der Vliet, Pz., J. W. Pieneman, E. van Harlingen, Jr., A. J. van Eyndhoven, W. B. E. Paravicini di Capelli, C. H. Phaff *en* P. Stadnitski.

Art. 1. De prijs der loten zal zijn *f* 4, te betalen bij de afgifte derzelve.

2. Het getal der loten, mitsgaders de verhouding der prijzen en nieten in deze loterij, zal nader bekend gemaakt worden.

3. Aan Zijne Exc. den heer Staatsraad, Gouverneur dezer provincie, zal door de hoofdcommissie worden verzocht, om in zoodanige plaatsen, alwaar geene der subcommissien of correspondenten, aan den voet dezer vermeld, bestaan, deszelfs goede diensten te willen aanwenden, ten einde door de hoofden der gemeentebesturen, of op zoodanige andere wijs, als door Z. Exc. voegzaam zal worden geoordeeld, aan een ieder gelegenheid worden gegeven aan deze loterij deel te nemen.

4. Van de te verloten stukken zal vooraf eene openbare tentoonstelling te Amsterdam, in de groote Zaal van het Nationale Geregtshof, op de Prinsegracht, tusschen de Leydschegracht en Leydschestraat, worden gehouden, tot welke een ieder toegang verleend zal worden van *tien* uren des morgens tot *vier* uren des namiddags, mits aan den ingang van het locaal 25 centen entrée per persoon betalende (kinderen onder de 12 jaren hier niet onder begrepen), zijnde voor een ieder, des verkiezende, aan de Zaal te bekomen eene lijst der voorwerpen met eene toepasselijke titelplaat versierd, tot den gelijken prijs van 25 centen; uit welks opbrengst de kosten van tentoonstelling als anderzins zullen worden goedgemaakt, en waarvan het overschot almede strekken zal ten voordeele van het Vaderland.

5. De opening der tentoonstelling, alsmede de tijd der sluiting en der verloting, zullen bij openbare aankondiging algemeen bekend gemaakt worden.

6. De trekking zal geschieden op de volgende gebruikelijke Nederlandsche wijs, te weten:

Een gelijk aantal nommers, als er loten in deze onderneming zullen zijn uitgegeven, zal (nadat elk nommerbriefje afzonderlijk zal zijn opgerold) in eene geslotene bus gestort worden; zullende ieder zoodanig briefje geacht worden het lot, waarop het gelijkluidend nommer gesteld is, te representeren; dadelijk daarna zal in eene andere geslotene bus een gelijk aantal briefjes, opgerold als voren, worden gedaan, op een gedeelte waarvan de nommers der prijzen, zoodanig als die daaraan gehecht, en op de gedrukte lijsten vermeld zullen zijn, staan uitgedrukt, en welke nommers mitsdien de prijzen zullen geoordeeld worden te vertegenwoordigen; op de overige in deze bus te doene briefjes, zal het woord *niet* gesteld worden. Vervolgens zal uit eerstgemelde bus een nommer, en terstond daarop uit de andere bus een briefje ter aanwijzing, welke *prijs*, of wel een *niet*, aan dat nommer te beurt gevallen is, getrokken worden. Zoowel het nommer als de daarop gevallen *prijs* of *niet* zullen bij de trekking overluid afgelezen worden, en het eene en andere door de leden der hoofdcommissie op daartoe geschikte lijsten, en door den notaris *E. Baak*, op deszelfs te houden proces-verbaal, naauwkeurig aangeteekend worden.

Voorts zal de trekking der loterij in het openbaar gehouden worden.

7. Geene loten zullen voor echt erkend worden, dan die, welke namens de hoofdcommissie door twee leden derzelve, de heeren *E. van Harlingen, Jr.* en *C. H. Phaff*, geteekend, en door den notaris *E. Baak* alhier, gecontrasigneerd zijn.

8. De geheele opbrengst der loterij zal, na aftrek van de onkosten der te houden verloting, na afloop derzelve, gestort worden in 's Rijks schatkist.

9. Binnen acht dagen na de gedane trekking zal aan alle subcommissien of correspondenten, waar loten verkrijgbaar zijn gesteld geweest, eene lijst ter visie gezonden worden, houdende de nommers der prijzen en der loten, waarop dezelve gevallen zijn.

10. De getrokkene prijzen zullen gedurende vier weken na den laatsten trekdag, tegen overgifte van het originele lot kunnen worden afgehaald; bij verzuim hiervan zal na dien tijd het niet afgehaalde ten voordeele van het Rijk vervallen.

11. De subcommissien en correspondenten, boven bedoeld, zijn de navolgende heeren:

Te 's Gravenhage: *A. Schelfhout* en *H. van de Sande Bakhuyzen*. Te Utrecht: *F. J.* baron *van Heeckeren van Brandsenburg*, Jh. *J. C. Martens*, Jh. Mr. *J. G. van Oldenbarneveld*, genaamd *Witte Tullingh* en *D. J. Singendonck*. Te Rotterdam: *C. Bakker*, *P. van der Dussen v. Beeftingh*, *H. H. van Dam*, *J. van Harderwyk*, *Rz.* en *G. C. Tielenius Kruythoff*. Te Hilversum: *P. G. van Os* en *J. van Ravenzwaay*. Te Leeuwarden: *W. B. van der Kooi*, *J. van Leeuwen* en Mr. *A. van Halmael, Jr.* Te Dordrecht: *G. J. L. Maritz*, *J. C. Schotel* en *M. Versteegh*. Te Haarlem: *A. van der Willigen*, *G. J. Michaëlis* en *J. D. Zocher*. Te Gouda: *H. Smits, Jr.* Te Arnhem: *E. Waardenburg*, *J. C. Boot*, Mr. *A. A. Pasteur* en *G. André de la Porte*. Te Leyden: *A. Harteveld, Jr.* Te Alkmaar: Mr. *J. A. Kluppel*. Te Delft: *J. H. Wesseling*, Mr. *M. A. 's Gravesande Guicherit*, *J. W. Sesseler* en *J. Schouman*. Te Schiedam: *Ads. Poort*. Te Deventer: *H. Budde, Jr.* Te Middelharnis: *L. Kolff van Oosterwyk*.

Amsterdam, den 26 Maart 1831.

De TENTOONSTELLING der vrouwelijke- en andere handwerken, onder welke twee stukken, door Hare Keizerlijke Koninklijke Hoogheid Mevrouw de Prinses van Oranje *eigenhandig* vervaardigd, en welke, tot stijving voor 's Rijks finantien, te Rotterdam zullen verloot worden, zal voor een ieder geopend zijn *Zaturdag*, *den* 30 dezer maand, in de zaal der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, in den Oppert, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure.

Een ieder zal zich *telken reize* moeten voorzien van eene naamlijst der voorwerpen, welke vóór het inkomen der zaal zal uitgereikt worden, tegen betaling van *vijf en twintig centen*.

Van de nog overige aandeelen zijn ook te bekomen bij den heer *S. de Visser*, Boekhandelaar op het Plein, te 's Gravenhage, tegen vijf gulden ieder.

Rotterdam, den 23 April 1831.

P. G. J. HOOG.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van ZUIDHOLLAND, brengt bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat de afsluiting van een tweede gedeelte van den weg door het 's Gravenhaagsche Bosch, namelijk, *van af het Boschwachtershuis tot aan het dwarsend tegenover de Laan van Nieuw Oostende*, zal plaats hebben op Maandag den 2 Mei 1831, des morgens ten zes ure, en zulks ongeveer voor den tijd van éene maand. Zullende gedurende de afsluiting de passage verlegd worden over den Bezuidenhoutschen weg, waarop men door het dwarsend tegenover de Laan van Nieuw Oostende, en over het Paleis in het Bosch, kan komen, ten welken einde de hekken van het voorn. Paleis, ook des nachts, zullen worden opengehouden.

's Gravenhage, den 23 April 1831.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN DER DUYN.

Op Maandag, den 9 Mei aanstaande zal, ten huize van den heer *Liernur*, gebreveteerd Koopman van H. M. de Koningin, des middags ten 12 ure, worden getrokken de Loterij van Handwerken, geschonken aan het Fonds van Weldadigheid, onder bescherming van H. K. H. Mevrouw de Prinses Albert van Pruissen, alhier in 's Gravenhage opgerigt.

De Loten zijn bij voorn. heer *Liernur* te bekomen, tegen *f* 5 het Lot, bij wien ook de voorwerpen ter bezigtiging voorhanden zijn; terwijl tot narigt dient, dat voor ieder Lot een prijs bestemd is.

De houders der Loten kunnen bij de trekking tegenwoordig zijn.

*** Wordt geadverteerd, dat, gedurende de Kermis niet zullen worden toegelaten eenige *Loterij- of Draaiborden*, alsmede geene Horoskooptrekkers, of zoogenaamde Waarzeggers; dat het niet geoorloofd zal zijn Koek te laten hakken, of te doen verloten, en dat alle bedelarij zal worden geweerd; zullende op de nakoming van deze bepalingen door de politie naauwkeurig worden gewaakt.

De Houders van aandeelen in de schuld ten laste van den Schouwburg, in 's Gravenhage, worden, bij deze, opgeroepen, om tegenwoordig te zijn bij de uitloting, welke, ingevolge art. 7 der door het Stedelijk Bestuur met hen op den 29 Julij 1830 aangegane overeenkomst, zal plaats hebben, en door heeren Burgemeester en Wethouders bepaald is op Vrijdag, den 6 Mei 1831, des namiddags ten één ure, in een der vertrekken van het Raadhuis.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE SCHOUWBURG.

Op Vrijdag, den 29 April 1831.

DE VREK, blijspel in vijf bedrijven, volgens *Zschokke's* nieuwe overzetting van *Molière*, door *J. S. van Esveldt Holtrop*. Na hetzelve: EEN UUR ACHTER HET SLOT, OF DE BRIEF VAN AANBEVELING, blijspel met zang in twee bedrijven, naar het Fransch van *J. C. Honig*.

THÉATRE ROYAL.

Samedi, 30 Avril 1831.

(Pour la clotûre de l'année théâtrale): LES DEUX NUITS, opéra comique en trois actes, paroles de MM. *Bouilly* et *Scribe*, musique de *Boyeldieu*, orné d'un décors nouveau au second et au troisième acte, peint par M. *B. J. van Hove*. Le spectacle sera terminé par: LES INCONVÉNIENS DE DILIGENCE, OU M. BONNAVENTURE, six tableaux vaudeville dans le même cadre, par MM. *Francis*, *Théaulon* et *Dartois*.

*** Op Woensdag, den 4 Mei aanstaande, zal de heer W. P. DE VRUGT, Hof- en Kamerzanger van Z. M. den Koning, alhier een CONCERT geven, waarvan de opbrengst voor de helft in 's Lands kas zal gestort worden.

*** CIRQUE OLYMPIQUE.

De ondergeteekende heeft de eer het kunstminnend publiek dezer Residentie te berigten, dat hij aanstaande Kermis eenige voorstellingen geven zal; daar hij gedurende den geheelen winter zijn verblijf hier gevestigd had, zoo heeft hij nieuwe paarden gedresseerd en geheel nieuwe stukken gemonteerd, die ten uitvoer gebragt zullen worden door de voornaamste kunstenaars, welke hij uit Duitschland en Engeland heeft laten komen; hij hoopt dan weder den bijval zijner geëerde stad- en landgenooten weg te dragen.

's Gravenhage, den 28 April 1831.

BLONDIN,
Directeur.

*** De ondergeteekende betuigt, ook uit naam van de overige heeren der Directie, zijnen dank aan de heeren Toonkunstenaars en Liefhebbers van hier en elders, voor de welwillende adsistentie bij het inwijdings Concert te Delft.

'sGravenhade, den 28 April 1831.

F. C. KIST,
Med. Doct.

*** De Gebroeders VAN CLEEF, *Militaire Boekhandelaren*, in 's Gravenhage en te Amsterdam, hebben, met twaalf paren Schoenen voor de armee, eene uitnoodiging ontvangen om, even als in den afgeloopen *Winter*, door de heeren BROESE en COMP., Boekhandelaren te Breda, tot het voorzien in de behoefte der armee aan *Wanten* en *Sokken*, met ongemeen veel vrucht geschied is, zich te belasten met het ontvangen en opzenden van SCHOENEN voor de braven, die onze grenzen bewaken tegen de aanvallen van een' plunderzieken vijand, en die daartoe zich ontberingen van velerlei aard blijmoedig getroosten; opdat alzoo, bij den naderenden Zomer, in eene wezenlijke behoefte voorzien worde, naardien het hun verstrekte schoeisel, vooral op hunne verkenningswandelingen, in den Winter, aanmerkelijk geleden heeft.

Zij verklaren zich hiertoe ten volle bereid, dewijl zij verzekerd zijn, dat ook nu hunne landgenooten de bestaande behoefte hunner dapperen slechts behoeven te kennen, om hunne pogingen met een' gewenschten uitslag te bekroonen, waartoe ook enkele paren met de hartelijkste erken-

tenis door hen zullen worden ontvangen. De heeren [*Broese en Comp.* zijn ook thans bereid, in deze zich met ontvangsten te belasten en de distributie daarvan op de meest doelmatigste wijs te helpen bevorderen. Men verzoekt beleefdelijk de bijdragen *franco.*

⁂ Getrouwd :

'sGRAVENHAGE, den 27 April 1827.

H. NETLER
en
G. A. H. KELLER.

⁂ Heden overleed, tot mijne en mijner kinderen en behuwdkinderen bittere droefheid, aan eene zenuwzinkingkoorts, in den ouderdom van bijna 69 jaren, mijne dierbare echtgenoot, CHRISTINA VAN VARZEVELDT, na eene allergelukkigste echtvereeniging van 46 jaren.

'sGRAVENHAGE, den 24 April 1831.

C. MARGADANT, *Oud Directeur der Algemeene Lands Drukkerij.*

⁂ Heden werd mij door den dood ontrukt mijn teedergeliefde echtgenoot, AUGUSTUS KEURENAER, in leven Commies bij het Departement van Oorlog en beëedigd Translateur, in den ouderdom van ruim 51 jaren; eene borstziekte maakte een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven. Met zijne 79jarige Moeder, Kinderen en Behuwdkind, beween ik den waardigen afgestorvenen, en kan alleen de hoop des wederziens onze smart lenigen.

'sGRAVENHAGE, den 24 April 1831.

A. M. GAADE, Wed. A. KEURENAER,

Op uitdrukkelijke begeerte van den overledenen, zal de rouw alleen door de Weduwe gedragen worden.

⁂ Na een tweejarig sukkelend leven overleed op heden, aan de gevolgen van een zenuwtoeval, in den ouderdom van ruim zeven en veertig jaren, onze hartelijk geliefde Broeder en Behuwdbroeder, de heer ANDRIES DE HOOP, in leven Commies bij het Ministerie van Finantien.

'sGRAVENHAGE, den 26 April 1831.

J. PRIESTER,
T. PRIESTER, geb. DE HOOP,
F. VAN THIEL,
J. C. VAN THIEL, geb. DE HOOP.

152ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Getrokken in 's Gravenhage.

VIJFDE KLASSE. — *Dertiende Lijst.*

N°. 2557 . . . . *f* 1000

Veertiende Lijst.

" 5840, 18547, ieder . . . . - 1000

Zestiende Lijst.

" 7469, 6196, ieder . . . . - 1000

BEURSPRIJS VAN EFFECTEN.

Te AMSTERDAM, Woensdag, den 27 April 1831.

Nederlanden,	Werkelijke Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	*f*	$38\frac{1}{4}$	a $38\frac{3}{4}$
	Uitgestelde dito		-	$\frac{11}{16}$	a $\frac{11}{16}$
	Oorlogslasten		-	$73\frac{1}{4}$	a $74\frac{1}{4}$
	Schatkistbiljetten	6 pCt.	-	$90\frac{1}{4}$	a 91
	Kansbiljetten		-	15	a $15\frac{1}{4}$
	Stellen van uitgeloten dito		-	—	a —
	Amortisatiesyndicaat	$4\frac{1}{2}$ pCt.	-	$63\frac{3}{4}$	a $64\frac{3}{4}$
	Dito dito	$3\frac{1}{2}$ "	-	$50\frac{3}{4}$	a $51\frac{1}{4}$
	Domein Losrenten	$2\frac{1}{2}$ "	-	—	a —
	Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ "	-	$75\frac{1}{2}$	a $76\frac{1}{4}$
	Nederlandsche Bank	4 "	-	—	a —
Frankrijk,	Op de Rescontre	5 "	-	—	a —
	Dito	3 "	-	$58\frac{1}{4}$	a 59
	Certificaten dito in Parys	3 "	-	—	a —
Rusland,	Obligatien bij *Hope en Comp.*	5 "	-	88	a 89
	Dito (*Nieuwe*)	5 "	-	88	a 89
	Inschrijving op het Grootboek	6 "	-	56	a $55\frac{3}{4}$
	Dito Certificaten	6 "	-	56	a $56\frac{1}{4}$
	Dito te Londen	5 "	-	—	a —
	Dito te Hamburg	5 "	-	—	a —
Pruissen,	Te Londen genegotieerd	5 "	-	—	a —
Spanje,	Bij *Hope* en *Comp.* 1805, 1807	$5\frac{1}{2}$ "	-	$40\frac{1}{2}$	a $41\frac{1}{2}$
	Te Parys en te Londen 1822	5 "	-	$8\frac{1}{2}$	a 9
Oostenrijk,	Bank, bij *Goll* en *Comp.*	5 "	-	$81\frac{1}{4}$	a $82\frac{1}{4}$
	Dito — dezelven	4 "	-	—	a —
	Certificaten	$2\frac{1}{2}$ "	-	—	a —
	Negotiatie Metaliek	5 "	-	82	a $82\frac{1}{4}$
	Dito te Londen	5 "	-	—	a —
	Bankaktien	3 "	-	—	a —
	Aandeelen *f* 100 bij *Rothschild*		-	—	a —
	Dito - 250 —	4 "	-	—	a —

⁂ HEDEN kunnen, van 's morgens *tien* tot 's namiddags *drie* ure, worden bezigtigd de JUWEELEN, het GOUD en ZILVER, de INSTRUMENTEN, PORSELEINEN, OUDHEDEN, LIEFHEBBERIJEN, SCHILDERIJEN, KUNSTPLATEN in Lijsten enz., die volgens Catalogus en als extra zullen worden verkocht, ten huize van den Boek- en Kunsthandelaar IMMERZEEL, in de Nobelstraat, n°. 63, op Maandag, den 2 Mei; terwijl MORGEN, op voormelde uren, de BOEKEN, TEEKENINGEN, PRENTEN en LANDKAARTEN voor een ieder te zien zijn. De Catalogus is voor 10 centen verkrijgbaar.

⁂ Men zal, op Maandag, den 2 Mei 1831, des middags ten 12 ure, op het Tournooiveld, in 's Gravenhage, verkoopen deferente schoone soorten, zoo KOETS- als RIJPAARDEN, benevens onderscheidene RIJTUIGEN, als: eene gebombeerde Koets van vieren, met pleet gemonteerd en dito Lantarens, een Koetswagen, Curicles voor een en twee paarden, Reis- en Stadskalessen, Chaisen en Fourgons, voorts solide TUIGEN, met Chineesch koper en pleet gemonteerd, ZADELS, DEKKEN en meer STALGEREEDSCHAPPEN. Alles op den dag der verkooping, des morgens ten 10 ure, te zien; en zijn nadere informatien te bekomen aan het Venduhuis in de Nobelstraat alhier.

⁂ Eene JUFVROUW, tot eene zeer fatsoenlijke Geldersche familie behoorende, ruim 26 jaren, van den Protestantschen Godsdienst, die, gedurende twee jaren, ter oppassing en gezelschap van eene zwakke Dame werkzaam was, tevens het bestuur der huishouding waarnemende, deze, door het overlijden, vacant zijnde, zag zich gaarne in dergelijke betrekking geplaatst, kunnende de beste getuigschriften bijbrengen, zoo van een opgeruimd humeur, als andere aan dien stand passende vereischten. Iemand hierop reflecterende, adressere zich met *gefrankeerde* brieven, onder letter H, bij den Boekhandelaar *de Groot*, te Delft.

⁂ De ondergeteekende verwittigt, bij deze, zijne begunstigers, dat bij hem, voor de maanden Mei en Junij, even zoo als in het verledene jaar, wederom te bekomen zijn beste WESTFAALSCHE HAMMEN, tegen den civilen prijs van $32\frac{1}{2}$ cents de vijf ons.

J. LANGEVELD, *Hoogstraat, in 's Gravenhage.*

⁂ A. PEPPÉ heeft de eer te berigten, dat hij van de voornaamste fabrijken van Frankrijk heeft ontvangen een assortiment Shwals en Omslagdoeken van den laatsten smaak, Echarpes, Chinesche Krippe Doeken, in verschillende grootte, Tuledoeken, een keur van uitgekozene Fichus, Nieuwmodische Zijdestof voor Kleedjes, een assortement van fijne Lakens, nieuwmodische Vesten, enz. enz. Uitgepakt in de Korte Houtstraat, n°. 104.

⁂ TE HUUR drie VERTREKKEN, met kost en inwoning en gebruik van eenen uitgestrekten Tuin, en buitenlucht, zeer aangenaam gelegen aan den Straatweg, tusschen 's Gravenhage en Delft. Adres bij den Boekhandelaar *J. de Groot*, te Delft. Brieven *franco*, en gemerkt A.

⁂ ADVERTENTIE.

's GRAVENHAGE. — M. B. WALLAGH, geëxamineerd en geadmiteerd Mond-, Kies- en Tandmeester, heeft de eer aan alle heeren Doctoren en Chirurgijns dezer residentie zijnen opregten dank te betuigen voor hunne gunstige recommandatien, welke zij hem bij het geëerde publiek geven; alsmede aan hetzelve publiek voor hunne gunst in zijn bestaan. Verhuist, met 1°. Mei aanstaande, naar de tweede Wagenstraat, tegen over het Paddemoes, wijk T, n°. 25; beveelt zich in deze zijne te aanvaarden woning, even als in zijne vorige, in het gunstig aandenken zijner begunstigers.

⁂ *'s GRAVENHAGE.* — SIMON NATHANS DENTZ, Hof-Tandmeester van Z. M. den Koning en HH. KK. HH. den Prins *van Oranje* en Prins *Frederik* der Nederlanden, enz. enz., verwittigt zijne geabonneerden en andere begunstigers, dat hij alhier gearriveerd is, en nog tot aanstaanden Dingsdag, den 3 Mei, vertoeven zal, gelogeerd bij de Wed. *Wydom*, in *de Toelast*, op de Kleine Groenmarkt alhier. Is woonachtig te Amsterdam, Kloveniersburgwal, n°. 32, alwaar, bij afwezigheid, de affaire door deszelfs Broeder gecontinueerd wordt.

⁂ *'s GRAVENHAGE.* — De Gezigtkundige Glazen- en Brillenslijper MAGNUS MORIS, berigt het geëerde publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij de Wed. *Wydom*, in het Logement *de Toelast*, op de Kleine Groenmarkt, tot den 5 Mei. Zijne kunde en ervarenheid in het vak der Gezigtkunde, bekend zoo bij de voornaamste Oculisten als deskundigen van ons Koningrijk, gepaard met een aller uitmuntends assortiment, zoo wel voor Brillen als tot Instrumenten, geeft hem het vertrouwen, dat hij, des benoodigd, met de gunst zal vereerd worden. Gaat niet uit voor dat hij ontboden wordt, en zendt niemand rond met zijne Glazen.

⁂ Bij S. DE VISSER, Boekverkooper in 's Gravenhage, is van de pers gekomen en verzonden: LE VRAI HOLLANDAIS, ou *lettre* sur la brochure intitulé: *Essai d'un retour franc et liberal à l'ancien ordre légal*, dans tout le Royaume des Pays-Bas, par un Hollandais, gr. 8vo. prijs 20 centen. Bij bovengemelden is uitgegeven en te bekomen: I. J. WYS, J. CZOON, over Rom. IX, X en XI, 2 deelen, ... *f* 5.40

II. ——————— over Gen. I-III enz. . . . . - 2.20

III. ——————— NAGELATENE LEERREDENEN . . . . - 3.40

⁂ Bij de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden, wordt heden uitgegeven:

P. DE HAAN, Pz., Koloniaal bezit en handel, in verband gebragt met de afscheiding van België met Holland. Prijs 80 centen. Dit Stukje is ook te bekomen bij de Gebroeders *van Cleef*, en verdere correspondenten.

⁂ Bij den Boekverkooper C. E. SCHUTTERS, te Middelburg, is heden verkrijgbaar gesteld het door den Kunstschilder C. KIMMEL, zeer gelijkend en fraai in Steendruk bewerkte PORTRET van den Generaal-Majoor A. J. J. Baron DES TOMBE, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Officier van het Legioen van Eer. Prijs 75 centen. NB. Hetzelve wordt niet in commissie gezonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

⁂ *BELANGRIJK BERIGT.* Bij H. MOOLENYZER, Boekverkooper te Amsterdam, wordt uitgegeven:

I. DE LEVENSGESCHIEDENIS, van *J. C. J. van Speyk*. . . . . *f* 00.75.

II. DE PRINS VAN ORANJE. . . . . - 00.50.

III. Het eerste Deel van de bijdragen tot, of het vervolg op de GESCHIEDENIS DER NEDERLANDEN, aanvang genomen hebbende den 25 Augustus 1830. . . . . - 3.40.

De Inteekening op het tweede Deel met Platen, waarvan bereids eenige stukken zijn afgeleverd, blijft opengesteld tot Mei 1831.

IIII. De naauwkeurige opgaaf van de GIFTEN, door ond Nederlandsche Ingezetenen gedaan, ten behoeve van het Rijk, voor de maanden October, November en December 1830 en Januarij 1831, à 15 centen per vel, groot 8vo.

Bij bovengenoemden zijn ook nog eenige exemplaren voorhanden van het gelijkend portret van *J. C. J. van Speyk*, op best Velin *f* 1, of best Chineesch *f* 2.

NB. Voorgemelde exemplaren zijn ook mede verkrijgbaar bij alle voorname Boekhandelaren in dit Rijk.

In 's Gravenhage, bij P. E. VAN STADEN, Drukker en Uitgever van het Dagblad, Torenstraat, wijk D, n°. 419.